

SÜG-Press

08. jaanuar 2013

leht asub aadressil www.syg.edu.ee

Number 364

KOLMAPÄEVAST LAUPÄEVANI

- K 09.01 14.00 Juhtkonna koosolek
15.00 Metoodikanõukogu koosolek
15.00 Võõrkeelte ainekomisjoni
koosolek
Jalgpalliturniir 5.-7. P
- L 12.01 Keemiaolümpiaadi piirkonnavor
Korvpall B-kl P PK
- E 14.01 Klassivanemate koosolekud
- T 15.01 8.10 Sünnipäevaaktus
09.00 Direktsiooni koosolek
Õpilasesinduse koosolek
19.00 Kabaree kooliperle
- K 16.01 14.00 Juhtkonna koosolek
15.30 Klassijuhatajate nõupidamine
17.00 Eelkool
- N 17.01 16.00 Gümnaasiumi mälumängu
finaal
- R 18.01 II veerandi ja I poolaasta lõpp
19.00 Kabaree linnarahvale
Ül. B. Alveri luulepäevad PK
Alg. kl II veerandilõpuaktus
- L 19.01 Ül. B. Alveri luulepäevad PK
Matemaatikaolümpiaadi
piirkonnavor

PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

- E 07.01 Viljar Aro
T 08.01 Indrek Peil. CERN-i superpõrguti
K 09.01 Indrek Peil. Eesti füüsikud CERN-is
N 10.01 Direktsiooni info
R 11.01 Iivi Vikat. Uudiskirjandusest
raamatukogus
- E 14.01 Viljar Aro
T 15.01 Anni Väli. Muljeid meie koolist
K 16.01 Anni Väli. Ajaloopingutest
ülikoolis
- N 17.01 Direktsiooni info
R 18.01 Merle Pii. SÜG-Pressi loomest

DIREKTSIOON TÄNAB

Mari Ausmees, Riina Laanes, Rita Ives ja kõik esinejad — meeleoluka kontserdi eest õpetajate jõuluvastuvõtul kapiitlisalis.

11. klassid ja Anu Ausmees, Sirje Kreisman, Mari Ausmees — vahva kabaree esietendus eest õpetajate jõulupeol.

Õpilasesindus — sisuka jõulunädalala eest. **Mart Mölder, Tiiu Haavik, Linda Kuuseok, Merle Pii, Mia Rand, Alli Kallaste, Reet Lulla, Elis Nõu, Anu Vares** — õpetajate uurimiskonverentsil esitatud sisukate ettekannete eest.

Marika Pärtel — õpetajate uurimiskonverentsi läbiviimise eest.

MIDA EESTI KOOL PEAKS ÕPILASELE PAKKUMA?

Võib küsida ka teistsiti - mida on õpilasel eesti koolilt saada? Või küsida hoopis, mis peab tek-kima õpilase ja kooli koostöös? Selle üle palusin oma jõulusoovis õpetajatel mõtiskleda. Kipub ju nii olema, et oma argipäevas takerdume pidevalt pisiasjade rägastikku ja nii võib põhiesmärk uduseks muutuda. Juba mitmed viimased aastad on moodne öelda, et kõige olulisem on lapse areng. Küllap jah - aga mida see tähendab ja kuidas arendatav ise seda enda jaoks tõlgendab? Ühel detsembrikuu koolitusel mõtisklesin ka mina, mis siiski võiks olla need 3-5 asja, mida kool saab anda... Pähe tulid nad järgmises järjekorras:

- 1) koolist peaks saama igavesti kestva sõpruskonna;
  - 2) kool peaks andma kogu eluks jõudu andvad mälestused e nn juured, millele toetuda;
  - 3) oluline on omandada eneserefleksioonioskus e oskus oma tugevusi ja nõrkusi määratleda;
  - 4) õpetajad peavad olema nii erilised, et saavad olla eeskujudeks oma õpilastele;
  - 5) iga koolipäev peaks pakkuma eneseteostuslik-ke ülesandeid e ületamist vajavaid latte.
- Muidugi võiks jätkata õpioskuste kujundamise, individuaalse arengu ja mille kõigega veel, aga liigne laialivalgumine ähmastab sageli ka olulist ja nii ei pruugigi kuhugi jõuda. Oma grupi nelja koolijuhiga jõudsime lõpuks järgmise loendini:
- 1) tasakaalustatud koolikeskkond e sobiv ja arendav iga õpilase jaoks;
  - 2) adekvaatse enesehinnangu kujundamine;
  - 3) isamaa-armastuse süvendamine;
  - 4) iga õpilase ande avastamine ja arendamine;
  - 5) sõpruskonna loomine, mälestuste tekitamine ja juurte kasvatamine.

Ka siin on ühised ja kindlasti saab paremini - seepärast palungi võimalikel lugejatel saata mulle oma seisukoht. Nii jõuame ka oma kooli arengukava edasise arendamiseni, saame sügavamalt tunnetada iseennast ja kasvame rohkem kokku...

Viljar Aro, koolijuht

SAAREMAA PÄIKE 2013

Sul on olemas hea idee ja tegutsemistahteline tiim? Kui jah, siis see siin on midagi sinule!

Ei ole veel ideid? Pole hullu, geniaalsed ideed sünnivad protsessi käigus!

Saaremaa Ettevõtjate Liit koostöös SA Saaremaa Arenduskeskusega ja Saarte Koostöökoguga viivad läbi juba viiendat aastat järjest koolinoorte äriidee konkursi

SAAREMAA PÄIKE 2013

Mis on Saaremaa Päike 2013?

Projekti eesmärk on tekitada noorte seas huvi Saaremaa majanduse arenguperspektiivide vastu, ärgitada õppureid olema loovad ja ettevõtlikud ning tahtma ja julgema võtta vastutust ettevõtjana.

Kes on Saaremaa Päike 2013 sihtgrupp?

1. põhikoolide õpilased;
2. õpilased, kes õpivad Saare maakonnas gümnaasiumis või kutseõppeasutustes;
3. kohalikes kõrgkoolides filiaalides õppivad tudengid vanusega kuni 24 aastat.

Osalema oodatakse kuni 24 aastaste õppurite 1- kuni 4-liikmelisi võistkondi. Žürii, hindab esitatud ideekirjeldest, majanduslikku otstarbekust, kohaliku eripära väljatoomist, loomingulisust ja innovaatilisust.

Miks peaksin osalema Saaremaa Päike 2013 projektis?

Projekti raames toimub palju huvitavaid üritusi nagu ettevõtluspäev praktilises töötoaga, Saaremaa ettevõtete külastus, ettevõtlusõhtu ning pidulik lõpetamine! Kõikidel üritustel osalejaid inspireerivad Saaremaa ettevõtjad, kes jagavad oma kogemusi ja tarkusi.

Mis on auhinnaks?

Lisaks projekti käigus omandatud teadmiste, tutvustele ja esinemisjulgusele on

auhinnafond 1000 eurot!

Samuti on ettevõtjatel õigus panna välja eriauhindasid vastavalt oma eelistustele. Hoia ennast kursis meie FB lehel Saaremaa Päike 2013 Saaremaa Päike 2013 või www.seliit.ee
Lennukaid ideid!

SAARTE KOOSTÖÖKOGU

SÜG-il parim „Gangnam Style“ paroodia

Noortehaal.delfi.ee korraldas möödunud aasta vaieldamatule hitile „Gangnam Style“ tehtud paroodiate paremushääletuse.

Võistlustulle läks kaheksa paroodiat ning parimaks osutus Saaremaa Ühisgümnaasiumi abiturientide ning õpetajate tehtud muusikaline etteaste. Oma poolehoidu avaldas suisa 53% hääletanutest (1471 häält).

Teisele sai Eesti koolinoorte paroodia, mis kogus 37% hääletanutest (1017 häält).

Video tehti SÜG-is toimunud õpetajate päeva puhul 2012. aasta sügisel. Palju õnne, Saaremaa Ühisgümnaasiumi õpetajad ja abiturientid, saite hakkama parima "Gangnam Style" laulu paroodiaga! Filmi saab vaadata YouTube lehel.

SÜG-Press

SAAREMAA TONDIJUTUD

2012. aasta sügisel kuulutas Eesti Kirjanduse Muuseum välja Saaremaa tondijuttude kogumise võistluse. Oma pere hirmulugusid kogusid Saaremaa Ühisgümnaasiumist 6. klasside, 8.A ja 9.B klassi õpilased, kokku 34 tööd.

Loosi tahtel võitsid 2 külastuspiletit Tartu AHHA- keskusesse Reiko Mäeorg (6.A), Sandra Aulik (8.A) ja Mairi Kukk (9.B). Varsti avaldatavasse tondijuttude veebikogumikku soovitakse avaldada järgmiste meie kooli õpilaste tööd:

6.A klass – Andrea Ärmus

6.B klass – Elo Nõmm, Kaisa Raaper, Kerdo Salujärv, Henri Põrk

8.A klass – Sandra Aulik, Kirti Haller, Kerli Aksalu, Kaili Pöder, Lilia Kivi, Alice Berens

9.B klass – Emma Peel

Aitäh aktiivse osavõtu eest!

Merle Prii, emakeeleõpetaja

ÕPETAJATE UURIMISTÖÖDE KONVERENTS

Koolivaheaja viimasel reedel (04. jaanuar) toimus traditsiooniliselt õpetajate uurimistööde konverents. Ettekandeid oli seekord kokku maagiline number seitse.

Konverentsi alustas Mart Mölder, kes andis ülevalts Darwinist, tema teooriatest, maailma-vaatest ning suurkuju kaasagsetest koos nende teooriate ning arusaamadega pärilikkusele.

Seejärel sai sõnajarje Tiitu Haavik, kelle teemaks oli „Kuidas tulla toime ülekaalulisusega“ ning kuulajad said põhjaliku ülevaate toitumusalustest, erinevatest dieetidest ning tervislikust eluviisist.

Linda Kuuseok tegi kokkuvõtte teemal „Infopädevused ehk miks Google´ist ei piisa“. Õpetajakond sai ülevaate väga paljudest erinevatest nn kinnistest otsingusüsteemidest, mis on huvilistele Internetiavarustes küll avatud, kuid mille kasutamiseks peab juba baasteadmisi olema. Samuti jäi kõlama üleskutse, kus nii õpilastel kui õpetajatel on võimalik analoogilises kursuses osa võtta. Õpilased peaksid huvi korral pöörduma Linda Kuuseoki või Indrek Peili poole.

Merle Prii tegi põgusa ülevaate Karja kirikust, mis väidetavalt on Saaremaa keskaegsetest kirikutest kauneim. Kuigi ajaloolased üritavad mõtestada toleaeagse Karja kihelkonna suurt tähtsust, jäävad ikkagi paljud saladused kiriku ümber veel avastamiseks.

Mia Rand keskendus teemale „Õpioskuste probleemistikast“, mis oli kokkuvõtte viimase 15 aasta 6. klassidele mõeldud õpioskuste olümpiaadist. Tagasivaade andis tulemuseks, et SÜG-i esindus on enamik piirkondlikest võistlustest võitnud, vabariigist on esikoht Saaremaale tulnud kahel korral. Teemast jäi kõlama mõte, et isegi väga tublidel lastel on veel arenguruumi nii meeskondlikuks koostööks kui ainetevaheliseks lõiminguks.

Alli Kallaste, Reet Lulla ja Elis Nõu rääkisid teemal „Tahvelarvuti võimalustest“. Kool sai sügisel kingituseks kolm tahvelarvutit ning nüüd oli aeg teha kokkuvõtteid kasutamisevõimalustest. Kõik kolm ettekanajat leidsid, et tahvelarvuti avardab tohutult võimalusi suhelda maailma erinevate paikadega, teha mitmeid loomingulisi töid ning rikastada koolielu erinevate arvutiprogrammidega. Puuduseks toodi tahvelarvuti kallid omahind, kasutamiskindlus ning otsene kokkupuude igapäevase kooliprogrammiga.

Konverentsi lõpetas Kuressaare linnavalitsusest Anu Vares, kes tegi ülevaate Kuressaare linna arengukavast.

Oli tõine ja vaimu virgutav konverents.

Aitäh Marika Pärtelile.

SÜG-Press

UUT KIRJANDUST RAAMATUKOGUS

E. Kivimaa, Tiia Kõnnussaar jt. Tartu Ülikool ja legendid (Menu Kirjastus, 2012)

M. Rehepapp Disainispikker : tööraamat õpetajale disaini õpetamiseks (Eesti Kunstiakadeemia, c2012)

C. Lään Rahvakalendri tähtpäevi : Eesti rahvakombed väikestele ja suurtele (TEA, 2012)

T. Kivirähk Käsitöötuba : kunsti- ja tööõpetus : 4. osa : Tähtpäevakaardid (Koolibri, 2012)

K. Kurik Raamat : kirjanduslik mälumäng (nii huvitav lugemine kui hariv seltskonnamäng) 2012

K. Vilbaste jt. Suur koolilaste mälumäng : 1000 küsimust ja vastust (Cum Laude, 2012)

B. Oftring Loomade rajad ja jäljed (loodusjuhi abil õpib laps jälgi ja jäljeradasid lugema) Koolibri, 2012

ÕPPEKIRJANDUS:

K. Kubri Matemaatika õpik 2. klassile (Koolibri, 2009)

K. Kubri Matemaatika õpik 3. klassile (Koolibri, 2010)

E. Nurk Matemaatika 5. klassile. 1. osa (Koolibri, 2012)

T. Elvisto Loodus- ja inimeseõpetus : tööraamat 2. klassile 1.osa + töövihik 2.osa (Koolibri, 2012)

Loodusgeograafia töövihik 8. klassile II osa (Avita, 2012)

K. Relve Bioloogia õpik 8. klassile: 2. osa (Avita, 2012)

M.M. Piir Inimesed ajas : ajalooõpik 5. klassile I-II osa (Avita, 2011)

V. Mitting Muusika kasutusvõimalusi eesti keele ja kirjanduse tunnis (Koolibri, 2012)

I. Garšnek Muusikaõpik gümnaasiumile: 19.sajandi muusika. Eesti muusika kujunemine (Avita, 2012)

Ettevõtlikkusest ettevõtluseni : gümnaasiumiõpik (Sihtasutus Teadlik Valik, c2012)

Т.Троянова Русский язык день за днём : учебник + рабочая тетрадь : 10 класс + CD (Argo, 2012)

Т.Троянова Русский язык день за днём : учебник + рабочая тетрадь : 12 класс + CD (Argo, 2012)

Riigikaitse : Gümnaasiumidele ja kutseõppeasutustele (Kaitseministeerium, 2012)

Contact: Simulation of life in Paris/
Communication game (prantsuse keele
õppemäng) Creative..., 2012

Quartier Latin. Prantsuse keele töövihik
(Avita, 2012)

LASTE- JA NOORTEKIRJANDUS:

Merca (M. Jääger) Mullivesi (luuleraamat
lastele) TEA Kirjastus, 2009

K. Kass Peeter ja mina (Tänapäev, 2012)

T. Saar Eduard ja Pihla hakkavad töövarjudeks
(11 ameti põhjalik tutvustus) Koolibri, 2012

L. Rennison Poisid, stringid ja ogar kass :
Georgia Nicolsoni pihtimused (Tiritamm, 2003)
Õudusjuttude varalaegas (õudusjuttudekogu
vilunud hirmusõbrale, kes teab, et kui koll on
juba siruli maas, siis ei tasu teda enam kepiga
torkima minna; raamatu pildid on sama jõledad
kui tegelased:)) Sinisukk, 2011

J. Krüss Timm Thaler ehk Müüdid naer :
romaan noorele lugejale (Tänapäev, 2012)

I. Soopan Kõik poisid ei saa suureks
(kaasakiskuv raamat 10 -14 aastastest poistest)
Eesti Päevaleht, 2008

M. Keränen Varastatud oranž jalgratas
(hoogne, tempokas ja tänapäevane lugu Tartu
Supilinnast) 2008

M.L. Tamm Mõtlemele lastele, kellel on raskem

ILUKIRJANDUS:

A. Kivirähk Lood (Eesti Keele Sihtasutus,
2012)

A. Kõomägi Hea firma (romaan räägib edukast
ärhist täiesti ootamatu nurga alt) Jumalikud
Ilmutused, 2011

P. Kangur Urmas Alender : lõputa lookleval
teel (eluloo raamat) Ajakirjade Kirjastus, 2010

A. Ammas Kaie Kõrb : unistuste nimel (eluloo
raamat) Fookus Meedia, c2011

K. Vainküla Ervin Abel. Siin ma olen (eluloo
raamat) Menu Kirjastus, 2010

P.- R. Purje Aitab naljast! : legend Dan
Põldroosist : Dan Põldroos, 6.03.1970 -
5.05.2007 (2011)

E. Kaun Minu India : mister Singhi surm ja
tuhat tassi chai'd (Petrone Print, 2012)

U. Randmaa Minu maailmameri : esimene
eestlane, kes purjetas üksi ümber maakera
(Petrone, 2012)

Uudiskirjanduse kohta leiata infot raamatukogu
andmebaasist
RIKSWEB <http://192.168.0.5/riksweb/>

Ivi Vikat, raamatukogu juhataja

OMALOOMINGU LEIUNURK

Sellenädalases leiunurgas on 3.B klassi laste omalooming.

„Talv“

Õues oli öö nii pime,
seega pole üldse ime,
et kogu muumimaja unes
seisab vapralt tuisulumes.
Ümber oru aina hanged.

Karl Anders Gutman

„Muumioru talv“

Must oli taevas ja sinine lumi,
Muumioru valitses talveuni.
Kõik väikemutukad nägid kevadest und,
kuigi õues sadas ikka veel lund ja lund.
Kevad oli veel kaugel.

Krisse Pulk

„Talvine loodus“

Taevas on must ja lumi on valge
tuisk oli voolinud kõrge hange.
Eemal seisis lumehange samane maja,
sinna ei saanud keegi jala.
Mullapraost kostis mutukate unine kaja.

Emma Kirs

„Rahutu Muumitroll“

Muumiorgu kätte jõudnud talv,
meri magab sügavalt jää all.
Ainult väike Muumitroll
nii rahutu on ta,
sest trollitalvel tema meil magada ei saa.

Paula Aarnis

